

केन्द्रीय विद्यालय संगठनम्, रायपुर संभागः

सत्रान्त परीक्षा (2024-25)

विषयः संस्कृतम्

कक्षा: सप्तमी

अङ्क योजना

पूर्णांकः - 60

समयः-2½ होराः

खण्डः "क" अपठित – अवबोधनम् -10 अङ्काः

प्रश्नः 1. अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा दत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-

क) एकपदेन उत्तरत –

(1x3=3)

1) हिमालयः 2) हिमालस्य 3) ओषधयः

(ख) पूर्णवाक्येन उत्तरत -

(2x2=4)

(1) पर्यटकाः अत्र हिमक्रीडानाम् आनन्दम् अनुभवितुम् आगच्छन्ति। (2) हिमालस्य कानिचित् शिखराणि सर्वे वर्षे हिमेन आच्छादितानि।

(ग) निर्देशानुसारम् विकल्पेभ्यः उचितम् उत्तरम् चिनुत-

(1x3=3)

(1) "अनेकाः (2) गिरिः, (3) जायन्ते,

खण्डः ख - रचनात्मक- कार्यम् (10)

प्रश्नः 2. चित्रं दृष्ट्वा मंजूषातः पदानि च प्रयुज्य पञ्च वाक्यानि रचयत-

(1x5 =5)

शिक्षकाः स्वविवेकानुसारं कुर्वन्तु। व्याकरणदृष्ट्या वाक्यं शुद्धं भवेत्।

प्रश्नः 3. मंजूषातः उचितपदानि चित्वा अनुच्छेदस्य रिक्तस्थानानि पूरयत -

1/2 x10 =5

1 चटका, 2 सन्ततिः 3 गजः, 4 शुण्डेन 5 भुवि, 6 अण्डानि, 7 व्यलपत् 8 श्रुत्वा, 9 खगः 10 किमर्थं, ,

खण्डः ग-अनुप्रयुक्त-व्याकरणम्(15)

प्रश्नः 4. सन्धि विच्छेदं पूरयत-

(1x3=3)

(क) प्रति (ख) कार्य (ग) एषा

प्रश्नः 5. कोष्ठकात् समुचितं पदं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत-

1x3=3

(क) हरये (ख) ग्रामम् (ग) मञ्चस्य

प्रश्नः 6. उदाहरणानुसारं धातुरूपाणि लिखत-

(1x3=3)

मरिष्यतः पतिष्यति गमिष्यन्ति

प्रश्नः 7. मञ्जूषातः क्रियापदानि चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत-

1x3=3

त्रोटयति	अनयत्	पतिष्यति
----------	-------	----------

प्रश्नः 8. मंजूषातः विलोमपदानि चित्वा लिखत-

(1x3=3)

क) क्षिप्रम् ख) स्निग्धम् ग) नूतनम् घ) दुःखिनः

खण्ड घ- पठित-अवबोधनम् 25

प्रश्नः 9. अधोलिखितम्पद्यांशं पठित्वा प्रदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-

क) एकपदेन उत्तरत –

(1x2=2)

1. गजेन 2. वीणारवा

ख. पूर्णवाक्येन उत्तरत –

(1x2=2)

1. चटकायाः दुःखं तस्य गजस्य वधेनैव अपसरेत्।' 2. मण्डूकस्य नाम मेघनादः

ग. निर्देशानुसारम् उत्तरत-

(1/2x2=1)

1. (ग) अस्ति 2. (ख) दुःखम्

प्रश्न: 10. अधोलिखितं पद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-

“विद्या नाम नरस्य रूपमधिकं प्रच्छन्नगुप्तं धनम्

विद्या भोगकरी यशः सुखकरी विद्या गुरुणां गुरुः ।

विद्या बन्धुजनो विदेशगमने विद्या परादेवता

विद्या राजसु पूज्यते न हि धनं विद्या-विहीनः पशुः । ।

(क) एकपदेन उत्तरत -

(1x2=2)

1. प्रच्छन्नगुप्तं 2. गुरुणाम्

ख. पूर्णवाक्येन उत्तरत -

(1x2=2)

(1) विद्या विदेशगमने बन्धुः (2) विद्या राजसु पूज्यते

ग. निर्देशानुसारम् उत्तरत-

(1/2x2=1)

1) “सुखकरी ,

2) मित्रम् ,

प्रश्न: 11. रेखांकितपदानि अधिकृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत -

(1x4=4)

(क) का (ख) कस्य (ग) का (घ) कुत्र

प्रश्न: 12. समुचितमेलनं कृत्वा लिखत।

(1x4=4)

(क) अर्थशास्त्रं रचितम् (ख) अभ्युदयाय प्रेरयन्ति सूक्तयः (ग) ज्ञानविज्ञान-पोषकम् संस्कृतम्

(घ) चरकसुश्रुतयोः योगदानम्

प्रश्न: 13. भिन्नप्रकृतिकं पदं चिनुत-

(1x3=3)

(क) अहसत् -

(ख) मित्रम्,....

(ग) यानम्

प्रश्न: 14. उपयुक्तकथनानां समक्षम् ‘आम्’ अनुपयुक्तकथनानां समक्षं ‘न’ इति लिखत-

(1x4=4)

क.आम ख. आम ग.न घ. आम